

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		044-72/17 () 8 беттің 1 беті

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

«**ЖЕҢІСІЛДІ**
ЖШС «БЕ-АНА»
 медициналық орталығының
 директоры АНА»
Ж.Б. Моминбекова
 «25» 09 2023ж.

«**БЕКІТЕМІН**»
 «ОҚМА» АҚ жанындағы
 медицина колледжінің директоры
КушкарOVA А. М. КОШКАРОВА
 «25» 09 2023ж.

КЛИНИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ БОЙЫНША ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән: «Шұғыл көмек»
 Циклдар мен пәндер индексі: КП 12
 Мамандығы: 009130100 «Мейіргер ісі»
 Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
 Оқу түрі: күндізгі
 Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл, 6 ай
 Курс: 3
 Семестр: 5
 Бақылау түрі: бағаланатын сұхбат
 Жалпы еңбек сыйымдылығы барлық сағат/кредит KZ: 72/3

Шымкент, 2023 ж.

ÖNTÜSTİK-QAZAQSTAN

MEDISINA

AKADEMIASY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Мейіргер ісі-1» кафедрасы

Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы

044-72/17 ()

8 беттің 2 беті

«Шұғыл көмек» клиникалық тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2020 жылғы МЖМБС негізінде жасалды.

Тіркеу нөмірі № 94

Мамандығы: 009130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқытушы: Шоланбаева Назерке Жорабекқызы

Клиникалық тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы «Мейіргер ісі-1» кафедрасы мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 2 " 01 " 09 2023 ж

Кафедра меңгерушісі [Signature] Б.Д. Серикова

Клиникалық тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 04 " 09 2023 ж

ПЦК төрайымы: [Signature] И.О.Темир

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 2 " 15 " 09 2023 ж

Әдістемелік кеңес төрайымы: [Signature] Г.О.Мамбеталиева

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 3 беті

Түсіндірме хат

1.Тәжірибенің мақсаты мен міндеті: Студенттерге дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін өмірге қауіп төндіретін жағдайларды диагностикалаудың негізгі әдістерін үйрету.

2. Тәжірибенің мақсаты: студенттерге өмірдің қауіп-қатер туындаған жағдайларын диагностикалау принциптерін үйрету.

•3. Тәжірибенің міндеттері:

- дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық көмек көрсетудің білімі мен дағдыларын қалыптастыру;
- уақытша қан кетуді тоқтату үшін стандартты құралдарды қолдануға үйрету;
- ауыр науқастарды тасымалдау ережелерін үйрету

4. Тәжірибеден өтудің нәтижелері:

Теория:

1. Шұғыл көмек көрсету кезінде өз іс-әрекеттерінің тиімділігін, кәсіби команданың және жалпы ұйымның қызметін талдайды, іс-қимылдарды түзетеді және түпкілікті нәтиже үшін жауапкершілік танытады. БҚ-2.

2. Ақпаратты қолдану және тарату және тиімді төтенше жағдайлардағы командалар науқастардың олардың отбасыларына көмек көрсетудегі сыни бағалау дағдыларын көрсету. БК-3.

3. Мейіргерлік іс-шараларды және өмірді сақтау бойынша алғашқы шұғыл шараларды тиімді жоспарлайды, шұғыл жағдайлар мен апаттар жағдайында әрекет ету шараларын жүзеге асырады. КҚ-1.

4. Топтық мақсаттарға жету үшін жауапкершілікті бөлісу арқылы басқа мамандармен шұғыл көмек көрсету әрекеттерін орындайды және жақсартады. КҚ-3.

Құзыреттілік:

БК-3. Байланыс

ПК-1. Клиникалық мейіргерлік- іс

ПК-3. Сапа және менеджмент

5. Тәжірибенің пререквизиттері

- Өлеуметтік маңызы бар аурулар;
- Денсаулықты нығайту;
- Пациенттерді оқыту.

6. Тәжірибенің постреквизиттері:

- Функционалдылықты жақсарту;
- Мамандандырылған мейірбике уход;
- Мейірбике ісінің негіздері.

7. Тақырыптың мазмұны:

№	Тақырыптар атауы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Пациентке арналған медициналық құжаттама.	Өз рөлін, құқықтары мен лимиттерін түсіну, шұғыл көмек көрсету кезінде нормативтік – құқықтық актілерге және ұйымдастыру талаптарына сәйкес өз әрекеттері мен әрекетсіздігі үшін өзіне жауапкершілік алады. Пациентке	7,2

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 4 беті

		есеп беру-есеп құжаттамасын дұрыс жүргізу.	
2	Тыныс алу органдары, жүрек - қантамыр жүйесі, ас қорыту органдары зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, сүйек-буын жүйесі. аурулар бар науқастарды зерттеу әдістері.	Тыныс алу органдары, жүрек - қантамыр жүйесі, ас қорыту органдары зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, сүйек-буын жүйесі. аурулар бар науқастарды зерттеу әдістерін оқыту.	7,2
3	Несеп шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, сүйек-бұлшықет жүйесі аурулары бар пациенттерді зерттеу әдістері.	Хирургиялық науқастарды тексеру әдістемесінің ерекшеліктері. Хирургиялық ауруларды тексеру мен диагностикалаудың қазіргі заманғы әдістері туралы жалпы түсінік. Этика және деонтология.	7,2
4	Ауырсынуды басу.	Анестезия тарихы. Жергілікті анестезия және жалпы анестезия дамуының негізгі кезеңдері. Есірткі затының ағзаға әсер ету механизмі. Премедикация. Наркоздың клиникалық ағымы. Көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. Наркоз кезіндегі асқынулар.	7,2
5	Жарақаттар (ашық, жабық).	Механикалық жарақаттар. Зақымданулардың жіктелуі. Жұмсақ тіндердің зақымдануы: соғылуы, созылуы, үзілуі. Шығып кетулер. Сүйектердің сынуы. Сынықтарды жедел емдеу көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.	7,2
6	Десмургия және көл имобилизация.	Таңғышты салудың жалпы принциптері. Бинттік, желім, қиғаш, стандартты емес таңғыштар. Бас, мойынға, кеуде қуысына, ішке, аяқ-қолдарға таңғыштар. Қатты таңғыштар. Гипсті таңғыштар. Шиналық таңғыштар.	7,2
7	Қан кету және гемостаз.	Қан кету түрлері. Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату әдістері. Қан кетуді соңғы тоқтату әдістері. Жедел қан жоғалту, клиника. Қан кететіндерге күтім жасау.	7,2
8	Трансфузиология.	Қан құю тарихы. Қан тобын анықтау әдістері. Резус-фактор және оның анықтамасы. Қанды консервілеу, оны сақтау және құюға жарамдылығын анықтау. Қан компоненттері мен препараттары. Қан құюға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Үйлесімділік сынамасы. Құйылған қанның әсер ету механизмі. Қан құю техникасы. Көктамыршілік, артерияшілік және сүйек ішілік қан құю. Қан құю кезіндегі қателіктер, қауіптер және асқынулар, олардың алдын алу және емдеу. Донорлық. Қан қызметін	7,2

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 5 беті

		ұйымдастыру. Кровезаменители. Жіктелуі. Қан алмастырғыштарды құю кезіндегі сынамалар. Қан алмастырушыларды құю кезіндегі асқынулар, олардың алдын алу және емдеу.	
9	Күйік.	Термиялық және химиялық күйіктер. Күйіктің дәрежесі, зақымдану ауданы бойынша жіктелуі. Күйік кезінде ағзаның бұзылуы: шок, токсикоз, плазморрея. Күйік шоқының ерекшеліктері. Асқынулар. Алғашқы көмек көрсету. Күйік ауруы. Күйік ауруының кезеңдері. Емдеу нәтижелері. Өңеш күйігі. Алғашқы медициналық көмек және мейірбике күтімі.	7,2
10	Үсік	Үсудің. Жіктелуі. Белсенді және реактивті кезеңдердегі симптомдар. Үсік дәрежесі. Үсіктің патогенезіне заманауи көзқарастар. Жалпы салқындату. Қату. Алғашқы көмек.	7,2
	Барлығы:		72

8. Игерілуі және / немесе шоғырландырылуы қажет практикалық дағдылардың тізімі

№	Бағдарламаға сәйкес орындалатын практикалық дағдылар	Саны
1.	Клиникалық тексеру әдістері және төтенше жағдайлардағы науқастарды диагностикалау.	2
2.	Жүрек-өкпе реанимациясы.	2
3.	Жаралар, алғашқы көмек.	3
4.	Десмургия.	3
5.	Көлік иммобилизациясы.	2
6.	Қан кетуге алғашқы көмек.	3
7.	Күйіп қалғанда алғашқы көмек.	2
8.	Коникотомия.	2
9.	Анафилактикалық шок.	2
10.	Электр жарақатына алғашқы көмек	2
11.	Асфиксия кезінде алғашқы көмек.	5
12.	Улану кезіндегі алғашқы көмек.	4
13.	Баротраума кезіндегі алғашқы көмек.	2
14.	Есінен тану және коллапс кезінде алғашқы көмек.	3
15.	Аллергиялық реакциялар кезіндегі алғашқы көмек.	3
16.	Балаларды қарау және алғашқы медициналық көмек көрсету ерекшеліктері.	2
17.	Суға бату, электр тогы және найзағай кезіндегі алғашқы көмек.	4
18.	Тері астына енгізу әдісі.	2
19.	Бұлшықет ішіне және тамыр ішіне енгізу әдісі.	2

9. Бақылау: д/сынақ

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 6 беті

Д/сынақ – бағалау әдісі болып табылады, онда студент өзінің білімі мен түсінігін тәлімгер мен оқытушыға көрсетеді. Бағалау туралы сұхбат жеке немесе шағын топта жүргізілуі мүмкін, сонымен қатар құрдастарының бағалауы да болуы мүмкін.

Д/сынаққа арналған сұрақтар:

1. Жұмсақ тіндердің іріңді аурулары: абсцесс, флегмон, фурункул, карбункул
2. Саусақтардың және қолдардың қабыну аурулары темір ағзаларының қабыну аурулары (гидроаденит, паротит), лимфа жүйесі
3. Остеомиелит
4. Газ гангрены
5. Сіреспе
6. Сепсис
7. Қан айналымының жергілікті бұзылуы: некроздар, гангрена, жаралар
8. Жыланкөздер
9. Ауыр абдоминальды синдром
10. Асқазан-ішек қан кету
11. Асқазан-ішек жолы бойынша пассаждың бұзылу синдромы
12. Өкпе ауруларының жарықтары
13. Плевра аурулары
14. Өңеш аурулары
15. Асқазан мен ұлтабардың ойық жарасы
16. Порталдық гипертензия синдромы
17. Аппендицит
18. Қабылдау бөлімінде науқасты санитарлық өңдеу.
19. Мейіргерлік күтімнің тиімділігін бағалау.
20. Құлақ, мұрын қуысын өңдеу.
21. Күтімді жоспарлау және мейіргерлік іс – шараларды таңдау.
22. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде денсаулық сақтау ұйымын таңдау құқығы.
23. Бас мейіргердің қызметтік міндеттері.
24. Мейіргер жұмысында қолданылатын жаңа технологиялар.
25. Гигиеналық ваннаны немесе душты қабылдауды жүргізу.
26. Аға мейіргердің, мейіргерлердің, кіші мейіргерлердің қызметтік міндеттері.
27. Егу кабинетіне қорытынды және ағымды тазалық жүргізу.
28. Емдік профилактикалық мекемелердегі санитарлы – эпидемиологиялық режим.
29. Тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру.
30. Дәлелді мейіргерлік практиканы дамыту әдістері мен жолдары.
31. Науқасты объективті тексеру
32. Науқасты субъективті тексеру әдістері.
33. Паллиативті пациенттермен қарым қатынас ерекшеліктері.
34. Науқастың терминальды жағдайы.
35. Клиникалық өлім кезіндегі реанимациялық шаралар.
36. Көктамырға ине егудің іс-әрекет алгоритмі.
37. Емдеу бөлімшесінің жұмыс істеу принципі.
38. Жүрекке сырттай массаж жасау алгоритмі.
39. Тері астына ине егудің іс-әрекет алгоритмі.
40. Апат медицинасы.
41. Күйіктер мен күйік ауруы кезіндегі мейіргерлік көмек көрсету.
42. Егу кабинетіндегі медициналық құжаттардың түрлерін атаңыз.
43. Қан кету және оның түрлері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 7 беті

44. Қабыну және қабынудың себептері.
45. Көктамыр ішілік тамшылы жүйені жинау техникасы.
46. Организм реактивтілігінің маңызы.
47. Үсік кезіндегі мейіргерлік көмек көрсету
78. Алгоритмі қолданылу көктамыршілік инелер.
79. Емдеу бөлімінің жұмыс принципі.
80. Сыртқы жүрек массажаының алгоритмі.
81. Тері астына инъекция алгоритмі.
82. Апаттар медицинасы.
83. Медициналық және мейірбикелік диагноздардың айырмашылығын сипаттаңыз.
84. Күйік және күйік кезінде мейірбикелік көмек көрсету.
85. Вакцинация бөлмесінде медициналық құжаттаманың қандай түрлерін атаңыз.
86. Қан кету және оның түрлері.
87. Қабыну және қабыну себептері.
88. Көктамыршілік тамшылау жүйесін құрастыру техникасы.
89. Дененің реактивтілігінің мәні.
90. Үсік шалған кезде мейіргерлік көмек көрсету

Д/сынақты бағалау критерийлері:

Бағалау	- оқытудың соңғы нәтижелеріне сәйкес клиникалық практика бағдарламасы мақсаттарының жетістіктерін анықтаудың үздіксіз процесі
Бағалау түрлері	
Аралық баға (аралық бақылау)	- тьютор, ментор практикадан өту кезеңінде қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес білімнің, іскерліктің немесе құзыреттіліктің даму деңгейін анықтайтын процесс. Аралық бағалау клиникада тьютор және ментрмен студент-орталықтанған әңгімелесу, практикалық дағдылар мен машықтарды көрсету түрінде жүргізіледі.
Қорытынды баға	- бұл тьютор, ментор клиникалық практиканы бағалаудың қойылған мақсаттары мен критерийлеріне сәйкес білімді, дағдыларды немесе құзыреттілікті меңгеру деңгейін анықтайтын процесс. Бағалау медициналық ұйымның базасында бағалау әңгімелесу нысанында жүзеге асырылады.

Бағалау критерийлері

Бағалау	- бұл оқытудың соңғы нәтижелеріне сәйкес клиникалық практика бағдарламасы мақсаттарының жетістіктерін анықтаудың үздіксіз процесі
Бағалау түрлері	
Аралық баға (аралық бақылау)	- тьютор, ментор практикадан өту кезінде қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес білімнің, іскерліктің немесе құзыреттіліктің даму деңгейін анықтайтын процесс. Аралық бағалау клиникада тьютор және ментрмен студент-орталықтанған әңгімелесу, практикалық дағдылар мен машықтарды көрсету түрінде жүргізіледі.
Қорытынды баға	- бұл тьютор, ментор клиникалық практиканы бағалаудың қойылған мақсаттары мен критерийлеріне сәйкес білімді, дағдыларды немесе құзыреттілікті меңгеру деңгейін анықтайтын процесс. Бағалау медициналық ұйымның базасында бағалау әңгімелесу нысанында жүзеге асырылады.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		044-72/17 ()
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 8 беті

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	
Бағалау критерилері	Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда Қанағаттанарлықсыз «FX» - «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		